

BAB V KACINDEKAN JEUNG SARAN

5.1 Kacindekan

Rumusan masalah anu dijawab dina ieu panalungtikannya éta ngeunaan kasang tukang ayana upacara ruwatan bumi hajat buruan di Kampung Cikareumbi, runtuyan sarta prak-prakanna, analisis unsur semiotik anu ayana upacara ruwatan bumi hajat buruan mutkeun kana ulik semiotik Charles Sanders Peirce, sarta impleméntasina kana bahan pangajaran.

Metode anu digunakeun dina ieu panalungtikannya éta metode deskriptif-kualitatif. Metode deskriptif-kualitatif téh nyaéta metode panalungtikan anu dipedarengkeun ku cara ngadésripsi keun hasil panalungtikandina wangun narasi sarta data hasil panalungtikan anu téh lain dinawang unitungan.

Téhnik ngumpulkeun jeung ngolah datana nyaéta ngagunakeun téhnik observasi, wawancara, jeung dokuméntasi. Anu aya instrumen panalungtikan anu digunakeun nyaéta pedoman wawancara, catetan lapangan, *handphone*, jeung kamera digital.

Masyarakat kampung Cikareumbi téh bisadisebut masarakat anu euyebku kabudayaan. Hal éta bisakatiténtina unsur-unsur budaya anu masih kénéh aya di masarakatna, nyaéta dina: (1) upacara-upacara agama anu masih kénéh sok dilaksanakeun ku masarakat; (2) sistem duduluran masarakat anu diébréhkeun ngaliwatan gotong royong unggal kagiatan; (3) sistem pangaweruh ngeunaanitung-itungan waktu, carangolah sawah, jeung atikanana; (4) basa anu digunakeun dina kahirupan sapopoéna, nyaéta basa Sunda; (5) aya anak seni tradisional anu masih kénéh dilaksanakeun contona sisingaan; (6) pakasaban anu leuwih nyoko kana tatanén, sarta; (7) sistem téhnologi jeung pakakahirupan masarakat naki warigeus loba anu ngagunakeun téh

nologi *modern*, sarta masih kénéhayaanungagunakeun pakaka tradisional, upamanadinawangunimah, pakakastatanén, jeung pakakassapopé.

Upacara ruwatan bumi hajat buruan téh nyaéta tradisi silih masarakat Kampung Cikareumbi anu geus aya ti jaman baheula sarta diwariskeun sacara turun-tumurun.

Diayakeun sataun sakali tiap bulan Muharram. Sajarahayana upacara ruwatan bumi hajat buruan téh raket patalina jeung karuhun-karuhun baheula anu geus nyieun éta lembur. Kukituna ayana upacara ruwatan bumi hajat buruan nyaéta pikeun ngahormat jeung ngadoakeun kana jasa-jasa karuhun baheula, sarta sangkan masarakatna teu mopohokeun kana jasa karuhunna. Masarakat Kampung Cikareumbi

museurkeun éta tradisi ngaruat lembur pikeun méntak salamet tanka Pangéran, sarta salaku wujud rasa sukur ka Pangéran lantaran geus dipaparin mangrupi rupani' matkumantena. Dina prak-prakanana upacara ruwatan bumi hajat buruan téh sok dilaksanakeun kucarangariung sukuran bari make sasajén, ngintunkeun solawat jeung doaka Kanjeng Nabi, dahar babarengan, sarta sok dipungkasku acara hiburan.

Ulikan geunaan unsur semiotik (ikon, indéks, jeung simbol) anu ayadina upacara ruwatan bumi hajat buruan téh bisakaiténtin aruntuyan acaranya, kalengkepan upacara, sarta sasajén anu digunakeun dumasar kana hasil observasi langsung sarta wawancara sabadapan lungtikan.

Dina upacara ruwatan bumi hajat buruan téh euweubkus ilokajeung ma'na-ma'naanungawujud dina wangun ajén-ajén. éta ma'na-ma'naanun yampaktéh kudu dipikanyahokunonomanatawarumajaki wariogékugenerasi sanggeus urang. Éta ma'n

a- ma'naanun yampaktéh bisadijadikeun dadasarkumasarakatnadinangalakonankahiru pansapopé,

sarta bisangeu euban jeung nambahan pangaweruh katut informasi anu di butuhkeun nguna upacara ruwatan bumi hajat buruan di Kampung Cikareumbi Désa Cikidang Kacamatan Lembang Kabupatén Bandung Barat.

5.2 Implikasi

Dciky Rayadin, 2015

UNSUR SEMIOTIK DINA UPOCARA RUWATAN BUMI HAJAT BURUAN DI KAMPUNG CIKAREUMBI DESA CIKIDANG KACAMATAN LEMBANG KABUPATEN BANDUNG BARAT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA ARTIKEL BUDAYA DI SMA KELAS XII

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Upacara ruwatan bumi hajat buruan di Kampung Cikareumbi Désa Cikidang Kacamatan Lembang Kabupatén Bandung Barat mangrupisalah sahiji upacara tradisianubeungharkabudayaananasartangeuyeubanrupaningbudaya di tatarSunda. Kabeungharanbudayadi tatarSundahususnadina upacara ruwatan bumi hajat buruan di Kampung Cikareumbiditalungtik sangkan bisaméré mangpaat, salah sahiji namangpaat pikeun dokuméntasi kabudayaan.

Dokuméntasi kabudayaan lian ti miboga mangpaat sangkan entragansaterusnaa paljeung sadar kana adat-istiadat jeung kabudayaan éntragansaméméhna, ogé bisadi mangpaat keun keur kabutuhan séjén, saperti pikeun geuyeuban data atawadadasar panalungtikan anu ayapatalinajeung budaya, sartabisadijadi keun udaganatawababandingan pikeun panalungtikan geuna ankabudayaanhususna di tatarSunda.

5.3 Rékomendasi

Panalungtikan geunaan upacara ruwatan bumi hajat buruan di Kampung Cikareumbi Désa Cikidang Kacamatan Lembang Kabupatén Bandung Barat tangtulobakénéh kurangana, kawatesanaku waktu, carangumpulkeun data sarta sampel masarakatan ujadinarasumberogéhal-halséjénan upatalijeung metode geunaan panalungtikan masih kénéh kudu dilengkepan. Kabeungharan budayadina ieu tradisi sabenernalobakénéh, lantaran ieu panalungtikan kawatesan jeung museur kana hijihal, kukituna, perludiyakeun panalungtikan anu leuwih daria kana hal-halséjénan upatalijeung ieu tradisi.

Salah sahiji objékan ugi rutsartabisadijadi keun panalungtikan di ieu tempatnya éta rupa-rupakaseniananusok dipintonkeun sabadalumangsungeunaan upacara ruwatan bumi hajat buruan. Saperti sisingaan jeung rempug tarung adu tomat. Sababaraha kasenian éta bisaditalungtik sartabisadi dokuméntasi keun pikeun daptarkasenian anu aya di tatarSunda.

Dciky Rayadin, 2015

UNSUR SEMIOTIK DINA UPOCARA RUWATAN BUMI HAJAT BURUAN DI KAMPUNG CIKAREUMBI DESA CIKIDANG KACAMATAN LEMBANG KABUPATEN BANDUNG BARAT PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA ARTIKEL BUDAYA DI SMA KELAS XII

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu